

HYVÄ HALLINTO- JA JOHTAMISTAPA SOTKAMON KUNTAKONSERNISSA (CORPORATE GOVERNANCE)

SOVELTAMISALA SEKÄ OIKEUDELLINEN SÄÄTELY

Kuntaliitto on hyväksynyt 29.10.2009 hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskeva suosituksen kuntakonsernissa (corporate governance). Kuntaliitto suosittelee, että kunnat kehittäisivät suosituksen mukaisesti hyvää hallinto- ja johtamistapaa kuntakonsernissa ja niihin kuuluvissa tytäryhtiöissä.

Hyvällä hallinto- ja johtamistavalla tarkoitetaan yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää, joka määrittelee yritysjohdon eli hallituksen ja toimitusjohtajan roolin, velvollisuudet ja heidän suhteensa osakkeenomistajiin. Yksinkertaistettuna hyvällä hallinto- ja johtamistavalla tarkoitetaan järjestelmää, jonka avulla yritystoimintaa johdetaan ja kontrolloidaan. Suomessa hyvää hallinto- ja johtamisjärjestelmää koskevaa säännöstöä sisältyy mm. osakeyhtiölakiin, tilintarkastuslakiin, arvopaperimarkkinalakiin ja kuntalakiin.

Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevalla ohjeella Sotkamon kuntakonsernissa täydennetään mm. lakisäätteisiä menettelytapoja ja kunnan muissa konserniohjeissa annettuja ohjeita. Hyvä hallinto- ja johtamistapa -ohje täydentää kunnanvaltuuston 18.6.2019 § 57 hyväksymää Sotkamon kunnan konserniohjetta (1.8.2019 alkaen), kunnanvaltuuston 18.6.2019 § 58 hyväksymiä Sotkamon kunnan omistajapolitiittisia linjauksia, kunnanhallituksen 4.6.2019 § 119 hyväksymiä Sotkamon kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeita (1.8.2019 alkaen) sekä kunnanvaltuuston 29.4.2019 § 34 hyväksymiä Sotkamon kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita.

Hyvä hallinto- ja johtamistapa-ohjetta noudatetaan Sotkamon kuntakonsernissa ja konserniin kuuluvissa tytäryhtiöissä, jollei niistä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä muuta johdu. Kunnan osakkuusyhtiöissä sekä kuntayhtymissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevaa suositusta noudatetaan myös näissä yhtiöissä ja kuntayhtymissä soveltuvin osin.

Ohjeella on tarkoitus yhtenäistää ja vakiinnuttaa konserniohjauksen kannalta konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden johtamis- ja hallintokäytännöt ja siten varmistaa, että tytäryhtiöissä toteutuvat terveet liikeperiaatteet, riittävä avoimuus, tulostietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta, riskien hallinta sekä että kunnan omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kuntakonsernin kokonaisuutena turvaten.

Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevan ohjeen Sotkamon kuntakonsernissa hyväksyy kunnanvaltuusto ja tytäryhtiöiden hallitukset.

Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskeva ohje ohjaa myös yleisohjeena kuntaa yhtiökokouksissa edustavia ja muita kunnan puolesta omistajaohjausta käyttäviä henkilöitä.

Tytäryhtiöiden hallituksiin valittujen edustajien tulee tutustua tarkemmin Kuntaliiton hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevaan suositukseen kuntakonsernissa. Suositus löytyy oheisesta linkistä:

https://www.kuntaliitto.fi/sites/default/files/media/file/Hyvaa_hallinto- ja_johtamistapaa_koskeva_suositus_kuntakonsernissa_30.10.2009.pdf

Kuntaliiton tarkoituksena on ollut julkaista uusi hyvää hallinto- ja johtamistapaa kuntakonsernissa käsittelevä suositus, jossa otetaan huomioon uuden kuntalain mukainen kuntakonserneja ja konserniohjausta koskeva sääntely. Sotkamon kuntakonsernin hyvä hallinto- ja johtamistapa-ohje tullaan päivittämään tarpeen mukaan vastamaan Kuntaliiton uutta suositusta, mikäli uusi suositus julkaistaan.

HYVÄ HALLINTO- JA JOHTAMISTAPA SEKÄ HYVÄN HALLINNON PERIAATTEET

Keskeistä hyvän hallinto- ja johtamistavan toteuttamisessa on luoda sellaiset linjaukset, jotka varmistavat tuloksellisuuden edellytykset samalla kuin toiminta täyttää eettisyyden ja vastuullisuuden vaatimukset.

Hyvään hallinto- ja johtamistapaan kuuluu, että Sotkamon kuntakonserniorganisaatio ja sen jäsenet sekä keskeiset yhteistyökumppanit ovat tietoisia niistä eettisistä periaatteista, joita kuntakonsernin toiminnassa noudatetaan. Tässä yhteydessä painotetaan luottamushenkilöiden, esimiesten ja työntekijöiden velvollisuutta toimia lakien, säädösten ja johdon määräysten mukaisesti sekä rehellisesti ja vilpittömästi.

Hyvän hallinnon perusteisiin sisältyvät oikeusperiaatteet, jotka ohjaavat viranomaisen päätösharkintaa ja muuta asian käsittelyä. Hallinnon oikeusperiaatteita ovat

- **Yhdenvertaisuusperiaate**, joka velvoittaa tasapuoliseen kohteluun, johdonmukaisuuteen ja syrjimättömyyteen
- **Tarkoitussidonnaisuuden periaate**, jonka mukaan viranomaisella ei saa olla toiminnassaan vääriä vaikuttimia eikä harkintavaltaa saa käyttää väärin
- **Objektiviteettiperiaate**, joka edellyttää viranomaisilta asiallista ja puolueetonta toimintaa
- **Suhteellisuusperiaate**, joka velvoittaa esimerkiksi terveysvalvonnassa mitoitamaan keinot niin, ettei kenenkään oikeuksia tai etuja rajoiteta enempää kuin haitan tai vaaran poistaminen edellyttää
- **Luottamuksensuojaperiaate**, joka on ennen muuta yksilön suojaa julkista valtaa vastaan ja antaa yksityiselle oikeuden luottaa viranomaisen toiminnan oikeellisuuteen ja virheettömyyteen.

Hyvän hallinnon perusteisiin kuuluvat myös

- palveluperiaate ja palvelun asianmukaisuus,
- neuvontavelvollisuus,
- hyvän kielenkäytön vaatimus ja
- viranomaisten yhteistyövelvoite.

Hyvän hallinnon perusteet on otettava huomioon kaikessa julkisen hallinnon toiminnassa.

VOIMAANTULO

Hyvä hallinto- ja johtamistapa Sotkamon kuntakonsernissa -ohjetta sovelletaan Sotkamon kuntakonsernissa 1.10.2019 alkaen.